

Primljen 23. 06. 2003.
Prihvaćen 29. 12. 2004.

„DIE NEUE DEUTSCHE RECHTSCHREIBUNG”

Stručni seminar za učitelje i profesore njemačkog jezika osnovnih, srednjih i visokih škola Zadarske i Šibensko-kninske županije, „*Novi njemački pravopis*”, Zadar, 22. svibnja 2004.

Tomislav Krpan

Sveučilište u Zadru, Odjel za informatologiju i komunikologiju

U organizaciji Hrvatskoga društva učitelja i profesora njemačkoga jezika (Kroatischer Deutschlehrerverband – KDV) i Županijskoga stručnog vijeća učitelja njemačkog jezika Zadarske i Šibensko-kninske županije, u Zadru je 22. svibnja 2004. održan seminar čiji je radni naslov bio „Suradnja osnovnih, srednjih i visokih škola”. U okviru seminara održano je predavanje i radionica na temu „Die neue deutsche Rechtschreibung” (Novi njemački pravopis). Mjesto održavanja skupa bio je Odjel za njemački jezik i književnost Sveučilišta u Zadru, a na seminaru su sudjelovala 22 učitelja i profesora njemačkoga jezika osnovnih, srednjih i visokih škola. Skup je otvorila profesorica Marina Lovrić, predsjednica zadarskog ogranka Hrvatskoga društva učitelja i profesora njemačkoga jezika.

Središnji dio ovoga skupa činilo je predavanje o novom njemačkom pravopisu koje je održala gospođa Karin Olfermann, njemačka ugovorna lektorica na Odjelu za njemački jezik i književnost Sveučilišta u Zadru. U uvodnome dijelu gospođa Olfermann informirala je sudionike skupa o razlozima pokretanja reforme i uvođenja novoga njemačkoga pravopisa. Ona se osvrnula na negativne reakcije koje je reforma novoga njemačkoga pravopisa pobudila, ne samo na tlu Savezne Republike Njemačke, nego i u ostalim zemljama njemačkoga govornog područja (Austriji i Švicarskoj) i uopće u svijetu. Mjesecima su se vodile žučne rasprave i polemike među jezikoslovcima, leksikografima, profesorima njemačkoga jezika, publicistima, književnicima i izdavačima, provodile su se javne diskusije na mnogim razinama, a pitanjem reforme pravopisa bavio se i njemački Upravni sud. Zanimljive su se reakcije javljale i u tisku. Tako se „Frankfurter Allgemeine Zeitung” u svojim napisima čak vrlo otvoreno zalagao za neprihvatanje novoga pravopisa, a njemački „Bild-Zeitung” objavio je podatak da je čak 92,5 % stanovništva Savezne Republike Njemačke protiv reforme, odnosno protiv uvođenja novoga pravopisa. Rezultati anketa provedenih sedamdesetih i osamdesetih godina pokazuju koji su glavni razlozi nedovoljne spremnosti za reformu pravopisa: većina ispitanika izjavila je, naime, da je stari pravopis suviše kompliciran i zamršen pa da će promjene još više otežati učenje i primjenu pravila, a ako se reforma ipak ne može izbjeći, tada bi promjene trebalo uvoditi postupno i vrlo oprezno. Pobornici novoga pravopisa naglašavaju kako on upravo i odgovara takvim željama jer da je on puno jednostavniji i logičniji od staroga. Isto tako u

javnosti se opetovano postavljalo pitanje nužnosti bavljenja ovom reformom jer se smatralo da su npr. zdravstvena i mirovinska reforma za državu puno važnije od reforme pravopisa. Na kraju su prevladala mišljenja onih koji su se zalagali za reformu postojećega pravopisa, a on će se početi primjenjivati od ljeta 2005. godine.

Nakon uvodnoga izlaganja predstavljen je Dudenov priručnik „Die neue Rechtschreibung unterrichten” autorice Irene Bachmeier (Bibliographisches Institut & F.A. Brockhaus AG, Mannheim 1999 / Goethe-Institut, München 1999) koji je poslužio kao podloga za praktičan rad u drugome dijelu seminara. Osnovni je cilj ovoga priručnika pomoć učiteljima i profesorima njemačkoga jezika u usmjeravanju i senzibiliziranju učenika za ona područja njemačkoga pisanoga jezika u kojima se predlažu promjene. Sudionici skupa u neposrednom su praktičnom radu na odabranim tekstovima uvježbavali primjenu novih pravopisnih pravila i to onih koja se odnose na suodnos slova i glasova, rastavljanje slogova i pisanje raznih vrsta složenica (glagol + glagol, prijedlog + imenica, prilog + glagol i dr.), s posebnim naglaskom na one složeničke klase koje su spojene crticom, na pisanje riječi s velikim, odnosno malim početnim slovom i na pravilnu primjenu znakova interpunkcije. Uz svaku vježbu izlagateljica je ukazala na određene postupke i metode koje korisniku (učeniku i studentu) pomažu u razumijevanju i primjeni novih pravopisnih pravila. Tijekom praktičnog dijela seminara sudionici su i sami imali prilike oprobati niz dobro strukturiranih vježbi na ovu temu te sudjelovati u vrlo živoj raspravi nakon radnoga dijela seminara.

Susret mlađih i starijih učitelja i profesora njemačkoga jezika osnovnih, srednjih i visokih škola Zadarske i Šibensko-kninske županije, upriličen nakon radnoga dijela seminara, imao je za cilj potaknuti raspravu o trenutno važnim pitanjima vezanima za učenje njemačkoga jezika u ove dvije dalmatinske županije, te razmjenu iskustava u nastavi njemačkoga jezika. Na određene probleme ukazali su lektori Odjela za njemački jezik i književnost Sveučilišta u Zadru koji vode Jezične vježbe iz njemačkog jezika na prvoj godini studija germanistike: istaknuli su velik deficit u poznavanju pravopisa i gramatike hrvatskoga (materinskog) jezika, što se nepovoljno odražava i na učenje pravopisa i gramatike njemačkoga jezika. Slična iskustva i primjere iznosili su i ostali sudionici skupa. Na ovom sastanku još je jednom upozoreno na stalno opadanje interesa za učenje njemačkoga jezika u osnovnim i srednjim školama Zadra i Šibenika, pa su okupljeni nastavnici još jednom apelirali na nadležna ministarstva i obrazovne institucije u Hrvatskoj da poduzmu potrebne mjere koje će spriječiti uočene negativne trendove. Dio rasprave posvećen je kriterijima upisa na studij njemačkoga jezika na fakultetima u Republici Hrvatskoj te je zaključeno da će se povesti računa o tome da se učenicima koji na županijskim i državnim natjecanjima postižu najviše rezultate iz znanja njemačkoga jezika, daje određeni broj bodova prilikom upisa na studij.

Skup je završio pozdravnim riječima profesorice Marine Lovrić, a svi su se složili u ocjeni da je odabrana tema predavanja bila veoma korisna i da su način njezina predavljanja i obradba u radnome dijelu seminara bili veoma poticajni za sve sudionike skupa. Istaknuto je na kraju da bi ovakvih stručnih sastanaka trebalo biti više.